

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הגה"ק רבי מנחם ב"ר דב בער אייזנשטאט מאונגוואר זצ"ל
הגאון רבי מיכאל דב ב"ר יוסף זצ"ל
הרה"ק רבי יחזקאל שרגא בהרה"ק ר' ישכר בער זצ"ל

משנה ו'

רבינו עובדיה מברטנורא

בני הכלים - בסיסי הכלים. לשון ואת בנו
דמתרגמינן וית בסיסיה.
והורגין - כמו ואוגנין, כלומר
שפתותיהן.
ואזנין - מקום שתוחבין בו הבית יד.
המקבלין - שיש להן תוך.
מנגבין וזקן טהורין - דלא חשיבי הני חיבור
להביא טומאת משקין לכלי שיש בו בית
קבול, וסגי בניגוב. אבל לכלי שאין לו תוך
בעי טבילה.
ואזניו וידיו טהורין - עבדו רבנן ביה
הכירא, כי היכי דלא לשרוף עלייהו
תריומה וקדשים. ודווקא בתריומה עבדו
הכירא אבל לא בקדשים, כדתנן לקמן
בפרקין.

בני כלים הבסיס שעליו יושבים הכלים, **ואגנייהם** שפת הכלים, **ואזנייהם** המקום שבו
מכניסים את הידיות לכלי, **וידות הפלים המקבליים** ידיות של כלים שיש בהם בית
קיבול ויש להם 'תוך', **שנפלו עליהן משקין** טמאים - **מנגבין** מנגב הוא את המשקים
הטמאים **והם** והכלים **טהורין** ואינם צריכים טבילה, לפי שחלקים אלו אינם נחשבים
כחיבור לעניין להביא טומאה לכלי שיש בו בית קיבול. **ושאר כל הפלים (שאינם יכולין
לקבל רמונים)** המפרשים מגיחים שיש למחוק מילים אלו **שאינו להם אחרים ותוך**
היינו שאין להם בית קיבול ואין להם 'תוך', ולפיכך לא ניכר הבדל בין 'תוך' הכלי ל'אחוריו'
(כגון פלטה שטוחה), **שנפלו משקין** טמאים **על מקצתו** של הכלי, אפילו אם נגעו רק
בכנו, אוגנו, אוזנו, או ידו של הכלי - **כלו טמא** שכשם שאין חילוק בכלי עצמו, שבין שנפלו
משקים טמאים על אחוריו בין שנפלו לתוכו, כל הכלי טמא, כך אם נפלו משקים טמאים על
כנו, אוגנו, אוזנו, או ידו של הכלי, כולו טמא. **כלי שנטמאו אחוריו במשקין** עכשיו
חוזרת המשנה למה שלמדנו בתחילת הפרק: 'כל הכלים יש להם אחוריים ותוך', היינו שיש
הבדל בין 'אחורי' הכלי, לבין 'תוך' הכלי - ואם נטמאו 'אחורי' הכלי אזי **אחוריו טמאים**
מגזירת חכמים, אבל **תוכו, ואגנו, ואזנו, וידיו** - **טהורין** לפי שעשו חכמים היכר
בטומאה זו כדי שלא ישרפו עליה תרומה*. אבל אם **נטמא תוכו** של הכלי, במשקים טמאים
- **כלו טמא** כל הכלי טמא, אף אחוריו, אוגנו, אוזנו וידיו.

* שהיות וטומאה זו היא רק מדרבנן, לפיכך לא רצו חכמים להחמיר ולטמא בעקבות טומאת
ה'אחוריים' חלקים נוספים בכלי, לפי שאם יעשו זאת עולה הסיכוי שיצטרכו לשרוף תרומה
שתיגע בחלקים אלו, ואת זאת רצו חכמים למנוע, ולפיכך לא טמאו חלקים אלו במקרה
שנטמא 'אחורי' הכלי בלבד.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאנגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ז'

כָּל הַפְּלִיּוֹת יֵשׁ לָהֶן דִּין אַחֲרָיִם וְתוֹךְ וְדִין יְתוּדִי, כְּמוֹ שֶׁלְּמַדְנוּ בְּתַחֲלִילַת הַפֶּרֶק, וְיֵשׁ לָהֶם דִּין בֵּית צְבִיעָה וְיֵשׁ גּוֹרְסִים בֵּית הַצְּבִיטָה, שֶׁהוּא כַּעֲשֵׂן שֶׁקַּע הַסְּמוּךְ לְשֵׁפֶת הַכְּלִי מִלְּמַעְלָה, שֶׁמְכַנְּסִים לְתוֹכּוֹ אֶת הָאֲצָבַע כְּדִי לֵאחֹזֵז בְּכָלִי, וְיֵשׁ לוֹ דִּין מִיּוּחַד, שֶׁאִם נִגְעוּ מִשְׁקִים טַמְאִים בְּבֵית הַצְּבִיטָה, הוּא בְּלֶבֶד טַמֵּא, אִלּוּם הָאֲחֻרָיִים וְהַתּוֹךְ נִשְׂאָרִים טְהוּרִים, וְאִם נִטְמָאוּ ה'אֲחֻרָיִים' לֹא זֶה בְּלֶבֶד שֶׁהַיְתוּדִי נִשְׂאָר טְהוֹר, אֲלֵא אִף בֵּית הַצְּבִיטָה טְהוֹר. **רַבִּי טַרְפּוֹן אוֹמֵר: רַק **לְעֶרְבָה גְּדוּלָה שֶׁל עֵץ** יֵשׁ דִּין בֵּית הַצְּבִיטָה, שֶׁהוּאִיל וְהִיא גְּדוּלָה לֹא נִיתֵן לְטַלְטְלָה אֲלֵא רַק אִם אוֹחֵז בְּבֵית הַצְּבִיטָה, לְפִיכֵךְ הִקְלוּ חֲכָמִים שֶׁאִם נִטְמָאוּ 'אֲחֻרָיִים' בְּמִשְׁקִים טַמְאִים, נִשְׂאָרַת בֵּית הַצְּבִיטָה טְהוֹרָה, וְזֹאת כְּדִי שֶׁלֹּא יִטְמָאוּ הַיְדִיִּים בְּכָל זְמַן שִׁיאֲחֹז אֶת הָעֵרִיבָה, אֲבָל בְּשֶׂאֵר כָּלִים קִטְנִים שֶׁרְגִילִים לֵאחֹזֵם גַּם בְּאֲחֻרָיִים, אִין לָהֶם דִּין בֵּית הַצְּבִיטָה, וְאִם נִטְמָאוּ אֲחֻרָיִים, גַּם בֵּית הַצְּבִיטָה נִטְמָא. **רַבִּי עֲקִיבָא שְׁחוּלֵק אוֹמֵר:** רַק **לְכוֹסוֹת** יֵשׁ דִּין בֵּית הַצְּבִיטָה, שֶׁהוּאִיל וְעִיקַר הַשִּׁימוּשׁ בְּכוֹסוֹת הוּא לְמִשְׁקִים וְהֵם עֲלוּלִים לְהִיטְמָא, לְפִיכֵךְ הִקְלוּ חֲכָמִים בְּכוֹסוֹת שֶׁלֹּא יִטְמָאוּ בֵּית הַצְּבִיטָה שֶׁלָּהֶם מַחְמַת טוֹמְאָת אֲחֻרָיִים, כְּדִי שִׁיכֹל הָאָדָם לְשִׁתּוֹת דֶּרֶךְ בֵּית הַצְּבִיעָה אִם נִטְמָאוּ 'אֲחֻרָיִים' הַכּוֹס, וְלֹא יִטְמָאוּ הַמִּשְׁקִים בְּכָל זְמַן שִׁישֶׁתָה מֵהַכּוֹס. **רַבִּי מֵאִיר שְׁחוּלֵק אוֹמֵר:** **לִידֵים הַטְּמָאוֹת** כְּלוֹמַר שֶׁרַק בְּמִקְרָה בּוֹ הַיְדִיִּים טַמְאוֹת הַבְּדִילוֹ חֲכָמִים בִּין בֵּית הַצְּבִיעָה לְאֲחֻרָיִים, שֶׁאִם הִיוּ הַיְדִיִּים טַמְאוֹת וְאֲחֻרֵי הַכּוֹס טְהוּרִים, וְיֵשׁ מִשְׁקָה טוֹפַח* בְּאֲחֻרֵי הַכּוֹס, נִיתֵן לֵאחֹזֵז בְּבֵית הַצְּבִיעָה וְאִינוּ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמֵּא נִטְמָאוּ הַמִּשְׁקִים שְׁבֵאֲחֻרֵי הַכּוֹס מַחְמַת יָדוֹ וְיִטְמָאוּ אֶת הַכּוֹס **וְהַטְּהוּרוֹת** וְכֵן לִידֵים טְהוּרוֹת הַבְּדִילוֹ חֲכָמִים בִּין בֵּית הַצְּבִיעָה לְאֲחֻרָיִים, כְּמִבּוֹאֵר בְּמִשְׁנָה הַבָּאָה. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי: לֹא אָמְרוּ** שִׁישׁ הַבְּדִיל בִּין בֵּית הַצְּבִיעָה לְאֲחֻרָיִים **אֲלֵא לִידֵים הַטְּהוּרוֹת בְּלֶבֶד** אֲבָל לִידֵים טַמְאוֹת לֹא הַבְּדִילוּ, שֶׁכֵּן חוֹשְׁשִׁים שֶׁמֵּא יִגְעוּ בְּמִשְׁקִים שְׁבֵאֲחֻרֵי הַכּוֹס וְיִחְזְרוּ וְיִטְמָאוּ אֶת הַכּוֹס.**

*משקה טופח - כמות משקה כזו שיכולה להרטיב את היד הנוגעת בהם.

רבינו עובדיה מברטנורא

בית הצביטה – גרסינן. מקום שאוחזין הכלי כשמושיטין אותו מזה לזה. לשון ויצבט לה קלי (רות ב') שפירושו ויושט. ואית דגרסי, בית הצביעה. מקום שאוחז בו באצבעו.

ויש להן בית הצביטה – שאם נטמאו אחוריו, בית הצביטה טהור. ואם נטמא בית הצביטה אחוריו טהורין.

לעריבה גדולה של עץ – יש לה בית צביטה. אבל לשאר כלים, לא. שבעריבה גדולה יש הפרש בין בית הצביטה לאחוריים, שאם יש משקים באחורי העריבה וידיו טמאות, אוחז בבית הצביטה ואין חושש שמא יגע במשקין שבאחוריו ויחזור ויטמאו את העריבה.

רבי עקיבא אומר לכוסות – אף לכוסות יש להן בית צביטה.

לידים הטמאות והטהורות – יש הפרש בין בית הצביטה לאחוריים, לידים הטמאות כדפרישית, ולטהורות כדמפרש לקמן כיצד. ורבי יוסי סבר לידים טהורות בלבד לא חיישינן, אבל לידים טמאות חיישינן. והלכה כתנא קמא וכדמפרש רבי יוסי.